

Riktlinje för vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och Kultur- och utbildningsnämnden

Innehåll

Syfte och inriktning.....	3
Grundläggande inriktning	3
Huvudmannens ansvar.....	3
Integrering i det systematiska kvalitetsarbetet.....	4
Organisation och samverkan.....	5
Kompetens och organisatoriska förutsättning	5
Uppföljning och fortsatt utveckling.....	6
Mål	6
Mål 1 – Integrering i kvalitetsarbetet.....	6
Mål 2 – Professionens kunskapsutveckling	6
Mål 3 – Systematiskt lärande och kunskapsdelning	6

Syfte och inriktning

Riktlinjen anger huvudmannens övergripande inriktning för arbetet med vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet inom utbildningsverksamheten

Syftet är att säkerställa att vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet är en integrerad del av styrningen och det systematiska kvalitetsarbetet och att relevant forskning, professionell kunskap och erfarenheter från verksamheten används som underlag för utveckling av utbildningens kvalitet.

Riktlinjen anger huvudmannens ansvar och de övergripande förutsättningar som ska finnas för arbetet. Den beskriver inte i detalj hur arbetet ska genomföras på skolnivå. För detta finns etablerade arbetssätt och strukturer som beskrivs i befintliga styrdokument och i skolans vetenskapliga agenda.

Grundläggande inriktning

Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Arbetet ska präglas av ett vetenskapligt förhållningssätt, vilket innebär att etablerade arbetssätt kontinuerligt kan ifrågasättas, prövas, följas upp och omprövas utifrån relevant forskning och professionens erfarenheter. Vetenskaplig grund innebär att vetenskaplig kunskap är en utgångspunkt när utbildningen planeras, genomförs och utvärderas. Relevant forskning behöver värderas och sättas i relation till den egna verksamhetens förutsättningar och behov. Beprövad erfarenhet utvecklas genom att professionens erfarenheter prövas och omprövas på ett strukturerat sätt, dokumenteras, analyseras och kritiskt granskas i kollegiala sammanhang. Genom detta kan kunskap från den egna verksamheten utvecklas och delas.

Vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet ska ses som kompletterande och ömsesidigt beroende kunskapskällor. Arbetet ska därför knyta samman vetenskapligt framställd kunskap med professionens kunskap och erfarenheter från den egna verksamheten. Arbetet ska vara långsiktigt och systematiskt och utgå från utbildningens och elevernas behov. Det ska integreras i verksamhetens ordinarie utvecklings- och kvalitetsarbete och anpassas efter lokala förutsättningar. Den Vetenskapliga Agendan beskriver hur detta arbete ska gå till.

Huvudmannens ansvar

Huvudmannen ansvarar för att vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet är en integrerad del av styrningen och det systematiska kvalitetsarbetet. Huvudmannen ska

skapa förutsättningar för att forskning, professionell kunskap och erfarenheter från den egna verksamheten kan identifieras, värderas, användas och följas upp i utvecklingen av utbildningen.

Huvudmannen ska säkerställa att ansvar och roller är tydliga mellan huvudman, rektor och profession samt att det finns ändamålsenliga strukturer för kompetensutveckling, kollegialt lärande, erfarenhetsutbyte och kunskapsdelning.

Huvudmannen ska också skapa förutsättningar för att kunskap och erfarenheter från verksamheterna kan tas tillvara i det fortsatta kvalitets- och utvecklingsarbetet.

Integrering i det systematiska kvalitetsarbetet

Arbetet med vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet ska vara integrerat i huvudmannens och skolans systematiska kvalitetsarbete och ska inte bedrivas som ett parallellt eller avgränsat utvecklingsarbete.

Vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet ska beaktas när verksamheten analyserar resultat och identifierar utvecklingsbehov samt vid planering, genomförande och uppföljning av utvecklingsinsatser. Arbetet ska bidra till att utvecklingsfrågor undersöks med stöd i relevant forskning och professionens erfarenheter samt att genomförda insatser följs upp, analyseras och vid behov omprövas.

På huvudmannanivå ska det systematiska kvalitetsarbetet ge underlag för att följa hur vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet beaktas i skolornas utvecklingsarbete och i huvudmannens egna prioriteringar och beslut.

Uppföljningen ska även ge underlag för att identifiera behov av organisatoriskt stöd, kompetensutveckling, resursfördelning och samverkan. På så sätt används det systematiska kvalitetsarbetet både för att följa upp arbetet och för att utveckla huvudmannens förutsättningar för ett långsiktigt arbete med vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Arbetet kan organiseras på olika sätt utifrån verksamhetens behov och förutsättningar. Riktlinjen anger därför inte en specifik arbetsmodell, utan ställer krav på att arbetet ska vara systematiskt, långsiktigt och präglas av ett vetenskapligt förhållningssätt.

Arbetsprocess

Arbetet med vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet följer en återkommande process:

Identifiera behov → söka och värdera kunskap → planera och pröva → dokumentera och följa upp → analysera och kritiskt granska → besluta och utveckla → återföra till undervisningen → följa upp och vid behov ompröva.

Arbetet är inte linjärt. Resultat och erfarenheter från undervisningen kan leda till nya utvecklingsbehov, medan forskning, analyser och beslut på skol- och huvudmannanivå återförs till ämneslag och undervisning.

Kunskapsflödet går därmed i båda riktningarna: från undervisningen till skolans gemensamma utvecklingsarbete och från skolans och huvudmannans utvecklingsarbete tillbaka till undervisningen.

Organisation och samverkan

Huvudmannen ska säkerställa att det finns en ändamålsenlig organisation och strukturer som stödjer ett långsiktigt och systematiskt arbete med vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Organisationen ska skapa förutsättningar för att kunskap och erfarenheter kan utvecklas, kritiskt granskas, delas och återföras mellan undervisning, skolenivå och huvudmannanivå. Ansvar, roller och mandat ska vara tydliga på olika nivåer i organisationen. Det ska finnas funktioner och forum som stödjer professionellt lärande, kunskapsutveckling och dialog mellan verksamhetens olika nivåer.

På Alströmergymnasiet finns etablerade strukturer och funktioner för detta arbete. Dessa omfattar bland annat ämneslag, förstelärare, lektor, rektor, vetenskapligt råd och skolbibliotek. De närmare rollerna, arbetsformerna och processerna regleras i den Vetenskapliga Agendan.

Huvudmannen ska även skapa förutsättningar för samverkan och erfarenhetsutbyte mellan verksamheter. När det är relevant och möjligt ska samverkan ske med barn- och ungdomsförvaltningen för att ta tillvara gemensamma utvecklingsområden, kunskapsbehov och erfarenheter. Samverkan kan även bidra till att utveckla kommunens samlade kunskap och förmåga att arbeta med vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Organisation och samverkan ska således stödja ett kunskapsflöde i båda riktningar: från undervisning och profession till skolans och huvudmannans utvecklingsarbete samt från forskning, analyser och beslut tillbaka till verksamheten.

Kompetens och organisatoriska förutsättning

Huvudmannen ska skapa förutsättningar för att rektorer, lärare och övrig relevant personal har den kompetens som behövs för att arbeta med vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Kompetensutveckling ska utgå från verksamhetens behov och bidra till professionens förmåga att söka, värdera och använda relevant kunskap samt att systematiskt utveckla och pröva arbetssätt. Huvudmannen ska även säkerställa att det finns organisatoriska förutsättningar i form av tid, strukturer och resurser för att arbetet ska kunna bedrivas inom ramen för det ordinarie kvalitets- och utvecklingsarbetet.

Huvudmannen ska skapa förutsättningar för att medarbetare har tillgång till relevant forskning, forskningsbaserade kunskapsunderlag och andra relevanta kunskapskällor. Det ska också finnas ändamålsenliga arenor och plattformar för att dela erfarenheter, kunskap och resultat från verksamhetens utvecklingsarbete.

Tillgången till kunskap och möjligheterna till erfarenhetsutbyte ska stödja professionens kollegiala lärande och bidra till att kunskap kan spridas och användas i det fortsatta utvecklingsarbetet. När det är relevant och möjligt ska gemensamma plattformar och former för kunskapsdelning utvecklas i samverkan med grundskoleförvaltningen.

Uppföljning och fortsatt utveckling

Huvudmannen följer inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet upp hur arbetet med vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet bedrivs och vilka förutsättningar som finns för att arbetet ska kunna utvecklas. Uppföljningen ska ge underlag för huvudmannens fortsatta styrning och prioriteringar samt för utveckling av stöd, kompetens och organisatoriska förutsättningar.

Resultat och erfarenheter från skolans utvecklingsarbete ska återföras till relevanta nivåer i organisationen och kunna ligga till grund för nya utvecklingsfrågor.

Mål

Mål 1 – Integrering i kvalitetsarbetet

Vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet är integrerade i huvudmannens och skolans systematiska kvalitetsarbete och används som underlag för analys, prioritering och utveckling av utbildningen.

Mål 2 – Professionens kunskapsutveckling

Professionens förmåga att söka, värdera, använda och dela relevant forskning och beprövad erfarenhet stärks över tid.

Mål 3 – Systematiskt lärande och kunskapsdelning

Kunskap och erfarenheter från undervisning och utvecklingsarbete dokumenteras, delas och används för fortsatt utveckling inom och mellan verksamheter.